

L'esport a Catalunya

Informe de l'Observatori Català de l'Esport 2021

inefc

Observatori
Català de l'Esport

Generalitat
de Catalunya

Edició:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Secretaria General de l'Esport i de l'Activitat Física
Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya
Observatori Català de l'Esport
Av. de l'Estadi, 12-22, 08038 Barcelona
www.observatoridelesport.cat

1a edició: octubre 2022

ISSN: 2014-3338

Autoria: Anna Vilanova, Judit Viaña, Queralt Torradeflot, Anabel Serrano

Revisió: Comitè d'experts i expertes i Consell Assessor de l'Observatori Català de l'Esport

Assessorament lingüístic: Anna Pena, Servei de Publicacions de l'INEFC

Fotografia:

Coberta: Ajuntament del Prat de Llobregat

Portada (pàgines 1 i 2): Jose Luis López del Amo (1 i 3)

Servei d'Esports Ajuntament de Granollers. Programa d'Activitat Física per a majors de 55 anys (2)

Sandra González (4, 5 i 6)

Disseny i maquetació: Maria González

L'esport a Catalunya

Informe de l'Observatori Català de l'Esport 2021

inefc Institut Nacional
d'Educació Física
de Catalunya
**Observatori
Català
de l'Esport**

SUMARI

0

INTRODUCCIÓ	9
-------------------	---

1

QUI FA ESPORT, COM EL FA, ON EL FA I PER QUÈ?	11
1.1. Persones que fan esport	11
1.2. Activitats esportives amb més practicants	12
1.3. Els llocs de pràctica	13
1.4. Espais esportius	14
1.5. Motius de pràctica	15
1.6. Motius per no practicar més activitat físicoesportiva	16
1.7. Entorn familiar	17
1.8. Material esportiu disponible a la llar	18
1.9. Interès per aspectes esportius	20

2

COMPETICIÓ ESPORTIVA	23
2.1. Llicències	23
2.2. Evolució d'esportistes d'alt nivell a Catalunya	24
2.3. Esportistes pla ADO/ADOP	24
2.4. Participació dels clubs catalans en esdeveniments estatals	26

3

ESPORT ESCOLAR	29
3.1 Esport en edat escolar	29
3.2 Campionats d'Espanya en edat escolar	30

4

ORGANITZACIONS ESPORTIVES	33
---------------------------------	----

ÍNDEX TAULES

TAULA 1:	Activitats esportives amb més practicants.....	12
TAULA 2:	Espais utilitzats segons sexe.....	13
TAULA 3:	Instal·lacions esportives i espais de pràctica físicoesportiva.....	14
TAULA 4:	Dades CEEC per àmbit territorial. Any 2021.....	15
TAULA 5:	Motius per practicar esport. Practicants regulars.....	16
TAULA 6:	Motius per no practicar més esport. Practicants no regulars.....	16
TAULA 7:	Motius per no practicar més esport. No practicants.....	17
TAULA 8:	Pràctica de l'entorn familiar. Practicants regulars.....	17
TAULA 9:	Pràctica de l'entorn familiar. Practicants no regulars.....	18
TAULA 10:	Pràctica de l'entorn familiar. No practicants.....	18
TAULA 11:	Material disponible a la llar. Practicants regulars.....	18
TAULA 12:	Material disponible a la llar. Practicants no regulars.....	19
TAULA 13:	Material disponible a la llar. No practicants.....	19
TAULA 14:	Interès per aspectes esportius. Practicants regulars.....	20
TAULA 15:	Interès per aspectes esportius. Practicants no regulars.....	20
TAULA 16:	Interès per aspectes esportius. No practicants.....	21
TAULA 17:	Persones beneficiàries de les beques ADO i ADOP.....	24
TAULA 18:	Evolució en la participació de clubs catalans en lligues estatals.....	26
TAULA 19:	Evolució del Pla Català de l'Esport a l'Escola.....	29
TAULA 20:	Evolució dels Jocs Esportius Escolars de Catalunya (JEEC).....	30
TAULA 21:	Campionats d'Espanya en edat escolar.....	31
TAULA 22:	Nombre d'organitzacions associatives esportives.....	34
TAULA 23:	Composició de les juntes directives de les federacions catalanes.....	34
TAULA 24:	Nombre d'alumnes de formacions relacionades amb l'activitat física i l'esport segons sexe. Curs 2020-2021.....	37
TAULA 25:	Nombre d'alumnes del grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport segons sexe. Curs 2020-2021.....	38
TAULA 26:	Nombre d'alumnes en els programes de doctorat, segons sexe. Curs 2019-2020.....	40
TAULA 27:	Grups de recerca reconeguts.....	40
TAULA 28:	Grups de recerca no reconeguts.....	41
TAULA 29:	Nombre d'alumnes en programes de mobilitat interuniversitària segons sexe. Alumnat CAFE que arriba.....	42
TAULA 30:	Nombre d'alumnes en programes de mobilitat interuniversitària segons sexe. Alumnat CAFE que surt.....	42
TAULA 31:	Professions de l'esport segons sexe.....	43

ÍNDEX FIGURES ---

FIGURA 1:	Evolució de la pràctica esportiva a Catalunya.....	11
FIGURA 2:	Regularitat de la pràctica esportiva objectiva.....	12
FIGURA 3:	Utilització dels espais de pràctica.....	13
FIGURA 4:	Evolució del nombre de llicències esportives a Catalunya.....	23
FIGURA 5:	Evolució d'esportistes d'alt nivell a Catalunya.....	24
FIGURA 6:	Tendència esportistes catalans al pla ADO.....	25
FIGURA 7:	Tendència esportistes catalans al pla ADOP.....	25
FIGURA 8:	Participació als campionats d'Espanya en edat escolar.....	30
FIGURA 9:	Composició de les juntes directives dels consells esportius.....	35
FIGURA 10:	Alumnes de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport.....	39
FIGURA 11:	Alumnes en màsters universitaris.....	39
FIGURA 12:	Programa ERASMUS. Alumnes que arriben.....	42
FIGURA 13:	Programa ERASMUS. Alumnes que surten.....	43
FIGURA 14:	Esportistes catalans participants als Jocs Paralímpics d'estiu.....	46

0_

INTRODUCCIÓ

El curs 2020-2021 ha estat clarament condicionat per la situació generada arran de la pandèmia de la COVID-19. En aquest sentit, el sistema esportiu ha experimentat i s'ha vist influenciat per un període d'adaptabilitat i canvi. Els hàbits esportius de la població, el paper de les entitats dins del sector esportiu, el funcionament de les competicions i les actuacions en matèria esportiva han estat alguns dels àmbits en què el sistema esportiu ha elaborat estratègies per adaptar-se al context actual.

En el present informe es mostren els aspectes més rellevants del sistema esportiu de Catalunya, en relació amb els indicadors proposats per l'Observatori Català de l'Esport, en el qual, gràcies a les diverses entitats i organitzacions facilitadores de dades, podem observar l'actualitat referent als diversos àmbits que el caracteritzen.

En primer lloc, s'analitzen els hàbits esportius de la població, tenint en compte la pràctica esportiva realitzada i diversos elements recollits a l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva de Catalunya, elaborada pel Consell Català de l'Esport l'any 2019. Seguidament, es tracten les competicions esportives federades, així com la participació i el desenvolupament de l'esport en edat escolar. En l'apartat de suport al desenvolupament, es mostren indicadors relacionats amb la formació esportiva, els programes de mobilitat interuniversitària i les professions de l'esport. Per últim, es fa un èmfasi especial en la dimensió de la projecció exterior, destacant l'olimpisme com a gran protagonista d'aquest apartat, i posant en valor les actuacions dels i les esportistes catalans en els Jocs Olímpics i Paralímpics de Tòquio 2020.

Amb el recull de tota aquesta informació, es tenen en compte les diferents dimensions que engloben el sistema esportiu de Catalunya, caracteritzat per la seva gran vitalitat en àmbits de participació i destacant la constant professionalització que caracteritza actualment el sector esportiu.

Anna Vilanova Soler
Judit Viaña Díez
Queralt Torradeflot Estevez
Anabel Serrano González

[Observatori Català de l'Esport](#)

1_

QUI FA ESPORT, COM EL FA, ON EL FA I PER QUÈ?

1.1. Persones que fan esport

Durant l'any 2019, el Consell Català de l'Esport va promoure l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya (AFEC-2019), a partir de la qual l'Observatori Català de l'Esport ha fet una reestructuració dels seus indicadors d'hàbits esportius.

L'Enquesta mesura la pràctica esportiva considerant dos conceptes diferents: la pràctica esportiva subjectiva i la pràctica esportiva objectiva.

La pràctica esportiva subjectiva fa referència a la pràctica que les persones creuen que fan quan se'ls pregunta:

Digu'm, si us plau, si actualment fa esport.

Actualment practica alguna activitat física?

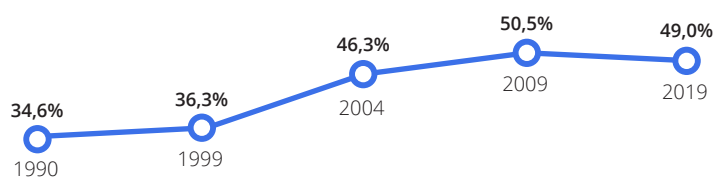
Les persones responen en funció de si creuen o no que fan esport o activitat física.

En canvi, per mesurar la pràctica esportiva objectiva les persones enquestadores llegeixen un seguit de pràctiques esportives i es demana a la persona si ha fet o no aquella activitat concreta durant els últims 12 mesos.¹

A partir d'aquestes definicions, segons l'Enquesta quan es demana si es fa esport o activitat física sense més precisions trobem que el 68% de la població creu que fa esport (49%) o activitat física (19%) (pràctica subjectiva). En canvi, el 90% escull una o més activitats fisicoesportives com a practicades durant els últims 12 mesos (pràctica objectiva).

Entre la data de la darrera enquesta, feta amb un qüestionari de característiques similars (2009), i aquesta del 2019, es constata un increment de la pràctica esportiva. Respecte a l'any 1990 ha augmentat el 33,4% (vegeu gràfic 1).

FIGURA 1. Evolució de la pràctica esportiva a Catalunya (% de pràctica)

Font: Observatori Català de l'Esport, 2022; a partir de la Secretaria General de l'Esport, 1995, 1999, 2005, 2010 i 2020

33,4%

ha augmentat la pràctica esportiva respecte a l'any 1990

1

En aquest cas, la pregunta del qüestionari era: "Al marge que vostè consideri que practica o no algun esport o activitat física, ara li faré una sèrie de preguntes sobre altres activitats fisicoesportives que vostè pugui haver practicat. Digueu, si us plau, si durant els darrers 12 mesos heu practicat alguna o algunes de les següents activitats".

72%

de la població catalana ha practicat activitat física regularment durant l'any

Així mateix, Catalunya —segons dades recollides per la Comissió Europea (2018)— continua situant-se un 10%, aproximadament, per sobre de la mitjana europea, encara molt lluny dels països escandinaus (que són els més esportius), a nivells similars de països com Irlanda o Bèlgica i molt per sobre de països com Grècia, Bulgària o Portugal, entre d'altres, que són els que presenten els valors més baixos.

Per continuar amb l'anàlisi de la pràctica es tindran en compte les dades de pràctica esportiva objectiva, la que realment s'efectua i no la que es creu que es fa.

Segons l'Enquesta si analitzem la regularitat de la pràctica, del 90% que realitzen pràctica esportiva objectiva, observem que el 72% de la població catalana ha practicat activitat física regularment durant l'any; és a dir, gairebé tres de cada quatre persones fa una o més activitats físicoesportives setmanalment. D'altra banda, un 18% de la població en practica de forma no regular, ja sigui estacionalment, ocasionalment o temporalment (vegeu figura 2).

FIGURA 2: Regularitat de la pràctica esportiva objectiva

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir del Consell Català de l'Esport, 2020

1.2. Activitats esportives amb més practicants ²

A Catalunya, es practiquen una gran varietat d'activitats esportives. Predominen les activitats recreatives. Les 10 activitats més practicades són les següents:

TAULA 1: Activitats esportives amb més practicants

	Home %	Dona %	Total %
Caminar	48,9	66,4	57,9
Nedar	35,1	30,7	32,8
Excursionisme	31,9	26,1	29,0
Anar en bicicleta	28,9	11,5	19,9
Activitats dirigides en grup	11,6	25,2	18,6
Córrer	21,3	13,2	17,1
Activitats de musculació	20,4	12,1	16,1
Futbol	17,6	1,6	9,4
Activitats cardiovasculars	10,8	6,4	8,5
Pàdel i tennis	11,0	4,9	7,9

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

2

Les activitats amb més practicants són aquelles que més persones han practicat alguna vegada durant l'últim any, considerant el percentatge de població que practica aquella activitat independentment de la intensitat, freqüència i regularitat.

Segons l'Enquesta, les activitats amb més dones practicants, en comparació amb les practicades per homes, són les activitats dirigides de grup (25,2% i 11,6%, respectivament) i caminar (66,4% i 48,9%, respectivament). Mentre que les activitats amb més diferència de practicants a favor del sexe masculí són anar en bicicleta (28,9% i 11,5%, respectivament), anar a córrer (21,3% *versus* el 13,2%) i la pràctica d'esports concrets com és el cas del futbol (17,6% *versus* l'1,6%).

Anar a caminar és l'activitat amb més practicants.

1.3. Els llocs de pràctica

Una altra dimensió per anar comprnent els comportaments esportius és veure els llocs on les persones fan esport. Les dades obtingudes confirmen la tendència de la diversificació i la desregulació dels models de pràctica. El 58,2% ha practicat en instal·lacions esportives i un 84,3% en espais fora de les instal·lacions (vegeu figura 3).

FIGURA 3: Utilització dels espais de pràctica

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

Els espais on es fa més activitat són els espais públics, com ara carrers, parcs o platges; el 70,2% de les persones practiquen en aquests indrets. Segueixen, per ordre d'importància, les activitats en entorns naturals (57%), les activitats en gimnasos o sales (38,2%) i les activitats en piscines (28,1%).

TAULA 2: Espais utilitzats segons sexe

	Home %	Dona %	Total %
Entorn urbanitzat (carrers, parcs o platges)	69,2	71,2	70,2
Entorn natural	62,6	51,7	57,0
Sales	33,5	42,6	38,2
Piscines	28,5	27,6	28,1
Pistes	17,7	6,6	12,0
Camps	15,2	1,6	8,2

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

Si analitzem aquestes dades segons sexe, els homes han practicat més a tot tipus d'instal·lacions que les dones, excepte les sales, que són més utilitzades per les dones.

Les piscines són un espai molt utilitzat tant per homes com per dones. Fent referència a l'edat, les piscines només presenten un 6,8% de diferència entre el tram més jove i el tram més gran, així com els espais urbanitzats, que també presenten poca diferència en la seva utilització en concepte d'edat (6,4%).

En contraposició, els camps resulten un espai de pràctica on només l'1,6% de les dones hi practica, respecte al 15,2% dels homes. Aquest fenomen també es repeteix en els poliesportius i pavellons, on practiquen un 6,6% de dones envers el 17,7% dels homes.

A Catalunya
hi ha un total de
51.347
espais de pràctica
fisicoesportiva

Dins d'aquests espais amb menys pràctica per part de les dones, també cal fer referència a certs aspectes referents a la variable de l'edat. Així doncs, en els camps, ens trobem que la pràctica esportiva es veu representada majoritàriament pel col·lectiu jove (21,1%), davant l'1,6% de les persones més grans. Aquest fet també es veu clarament representat en els pavellons i els poliesportius, on només el 4% de persones grans realitza pràctica esportiva, respecte al 27% dels més joves.

1.4. Espais esportius

Tal com hem vist en el punt anterior, per possibilitar la pràctica esportiva és necessària l'existència d'espais, ja siguin específics per a aquesta finalitat o genèrics, com ara les muntanyes, els parcs o els rius. Segons el CEEC (Cens d'Equipaments Esportius de Catalunya), l'any 2021 a Catalunya hi ha un total de 51.347 espais esportius. A la taula 3 es mostren les instal·lacions i els espais esportius censats. La major part d'aquests corresponen al que s'anomena "espai convencional" (CON), és a dir, espais més tradicionals que disposen de referents reglats. Les àrees d'activitat esportiva (AAE) corresponen a espais no estrictament esportius adaptats per desenvolupar-hi activitats esportives, i corresponen al 13,20% del total d'espais esportius. Finalment, els espais singulars (SIN) són espais més específics i que generalment requereixen unes dimensions o peculiaritats geogràfiques per a la seva ubicació. Aquests espais representen l'1,82% del total (Consell Català de l'Esport, 2021).

A continuació es mostren les dades pertinents als espais esportius i les instal·lacions esportives a Catalunya, tenint en compte la nomenclatura de cada espai:

TAULA 3: Instal·lacions esportives i espais de pràctica fisicoesportiva ³

	INS	ESP
CAM: Camps poliesportius i especialitzats	1.856	2.281
ATL: Camps, pistes i espais d'atletisme	159	438
PAL: Vasos de piscina a l'aire lliure	7.550	10.353
PCO: Vasos de piscina en recinte tancat	699	1.097
POL: Pistes poliesportives a l'aire lliure	5.515	8.373
PAV: Pistes poliesportives en recinte tancat	897	1.005
TEN: Pistes de tennis i mini tennis	1.091	2.978
PAD: Pistes de pàdel	779	2.664
SAL: Sales d'activitats i especialitzades	5.499	9.152
ESQ: Pistes d'esquix	121	241
FRO: Frontons i frontennis	373	459
PET: Espais de petanca i bitlles	1.391	3.138
CON: Altres espais convencionals	11	11
HIP: Espais d'hípica	186	547
GOL: Camps i espais de golf i pitch & putt	96	256
CIR: Circuits i espais de motor	123	178
ROC: Rocòdroms i boulders	410	468
SIN: Altres espais singulars	770	932
AAE: Àrees d'activitat esportiva	4.701	6.776
Total	20.445	51.347

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir del Servei d'Equipaments Esportius del Consell Català de l'Esport, 2021

3

Les instal·lacions esportives i els espais esportius registrats a la Taula 3 no tenen en compte els espais de caràcter residencial i turístic.

Els vasos de piscina a l'aire lliure (PAL), les sales d'activitats especialitzades (SAL) i les pistes poliesportives a l'aire lliure (POL) són els espais de pràctica físicoesportiva censats en un nombre més gran.

Les àrees d'activitat esportiva (AAE), que són els espais utilitzats per més percentatge de població segons l'enquesta AFEC-19, representen el quart grup d'espais de pràctica censats. En aquestes s'hi poden trobar zones d'activitats a l'entorn urbà, zones d'activitats a l'entorn natural, carrils i recorreguts per a bicicleta i altres itineraris.

A continuació es mostren les dades pertanyents als espais esportius i les instal·lacions esportives censats a Catalunya per àmbit territorial:

TAULA 4: Dades CEEC per àmbit territorial. Any 2021

ÀMBITS	INSTAL·LACIONS						ESPAIS ESPORTIUS			
	INS	%	CON	%	SIN	%	AAE	%	TOTAL	%
Metropolità de Barcelona	8.451	41,3	19.835	47,0	862	36,2	2.363	34,9	23.061	44,9
Comarques gironines	3.659	17,9	6.974	16,5	499	21,0	1.531	22,6	9.004	17,5
Camp de Tarragona	2.664	13,0	5.224	12,4	230	9,7	642	9,5	6.096	11,9
Comarques centrals	1.567	7,7	2.855	6,8	262	11,0	695	10,3	3.812	7,4
Ponent	1.347	6,6	2.517	6,0	182	7,6	450	6,6	3.149	6,1
Penedès	1.282	6,3	2.329	5,5	144	6,1	424	6,3	2.897	5,6
Terres de l'Ebre	779	3,8	1.388	3,3	68	2,9	200	3,0	1.656	3,2
Alt Pirineu i Aran	696	3,4	1.068	2,5	134	5,6	471	7,0	1.673	3,3
Total Catalunya	20.445	100	42.190	100	2.381	100	6.776	100	51.347	100

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir del Servei d'Equipaments Esportius del Consell Català de l'Esport, 2021

Cal destacar que un 44,91% dels espais esportius es concentren en l'àmbit metropolità de Barcelona i 5 dels àmbits territorials disposen d'entre el 3 i el 8% dels espais esportius totals, com és el cas de l'Alt Pirineu i Aran, Ponent o les Comarques centrals. Per acabar aquest apartat sobre els espais esportius, cal remarcar que la pràctica esportiva ja no es fa només en les instal·lacions esportives convencionals. Com s'ha vist a l'apartat referit als llocs de pràctica, la tendència de pràctica fora d'aquestes va en augment. Parcs, muntanyes, rius, carrers... són llocs en què la pràctica esportiva es projecta i es troba amb altres activitats ja siguin artístiques, socials o arquitectòniques. Això mostra una nova forma d'expressió de l'esport que demana dur a terme accions destinades a fer compatible la pràctica esportiva amb altres usos de l'espai.

1.5. Motius de pràctica

Si examinem els motius per practicar, veiem que predominen aspectes relacionats amb la salut i la recreació. Principalment es fa esport per millorar la forma física (78), per diversió i entreteniment (76), per salut i recomanació mèdica (72) o per relaxar-se i eliminar l'estrès (71). Perquè agrada competir (19) queda molt per darrere d'aquestes xifres.

Millorar la forma física, l'entreteniment i la diversió, i la recomanació mèdica esdevenen els tres motius principals per practicar esport per a qui en practica regularment.

TAULA 5: Motius per practicar esport. Practicants regulars

	Home %	Dona %	Total %
Per millorar la forma física	78	77	78
Per diversió, entreteniment	80	72	76
Per salut, recomanació mèdica	69	75	72
Per relaxar-me, eliminar estrès	70	73	71
Per relacionar-se socialment, estar amb amics	44	43	44
Per superació personal, reptes	43	38	41
Per millorar la línia, estètica	35	39	37
M'agrada competir	28	10	19
Per la meva professió he d'estar en forma	17	9	13
Altres motivacions	1	2	2

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

1.6. Motius per no practicar més activitat físicoesportiva

Detectar els motius pels quals les persones no fan més pràctica esportiva esdevé rellevant per establir polítiques i estratègies que permetin la incorporació de la ciutadania a la realització d'activitat físicoesportiva. A continuació es presenten els resultats de l'Enquesta, per sexe, tenint en compte les persones usuàries que fan esport de manera no regular⁴ i les que no en són practicants:

TAULA 6: Motius per no practicar més esport. Practicants no regulars

	Home %	Dona %	Total %
Per manca de temps	73	70	71
Ja en practico suficient	19	12	15
Per motius de salut	19	17	18
Per mandra o desgana	28	37	33
Per motius d'edat	13	8	10
Per motius econòmics	13	24	18
Per manca d'instal·lacions properes	13	13	13
Per manca d'instal·lacions adequades	11	11	11
Perquè no m'agrada	7	10	9
Per altres motius	7	4	6

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

Detectar els motius pels quals les persones no fan més pràctica esportiva esdevé rellevant per establir polítiques i estratègies que permetin la incorporació de la ciutadania a la realització d'activitat físicoesportiva.

4

La pràctica no regular correspon a una freqüència mensual o anual de pràctica.

TAULA 7: Motius per no practicar més esport. No practicants

	Home %	Dona %	Total %
Per manca de temps	50	48	49
Per motius de salut	48	57	53
No en tinc costum o hàbit	28	32	30
Perquè no m'agrada	14	29	23
Per motius d'edat	23	18	20
Per motius econòmics	6	20	14
Per mandra o desgana	13	8	10
No li veig cap utilitat	8	6	7
Per altres motius	1	6	4

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

Observem com, en els dos casos, la manca de temps és un dels motius principals per no dur a terme més pràctica esportiva. En el cas de les persones no practicants, els motius de salut tenen un pes més important a l'hora de no dur a terme pràctica esportiva. Alguns motius que esdevenen també importants són la mandra o desgana per fer activitat física.

Respecte a la manca de temps, tal com s'explica a Puig et al. (2010, p. 30), cal puntualitzar que, en estudis duts a terme sobre les raons per no practicar esport, s'ha vist com el rerefons del problema és la socialització i la manera com aquesta influeix en les preferències en el lleure i en l'organització del temps (Martínez del Castillo; Puig, 2009, p. 175-180). Si bé és cert que hi ha persones molt ocupades i amb molt poc temps lliure, el que finalment compta són les prioritats i preferències que es donen a l'hora d'ocupar el temps lliure de què es disposa i no de la quantitat de temps que es té. Quan les persones diuen que no fan esport perquè no tenen temps, cal interpretar la resposta com que prefereixen fer altres coses; l'esport no és la seva activitat preferida de temps lliure. Encara que tinguessin tot el dia lliure és molt probable que continuessin sense fer-ne atès que tindrien més temps per fer el que els agrada.

1.7. Entorn familiar

L'entorn familiar és una variable a destacar que pot ser d'influència en la realització de pràctica esportiva. A continuació es mostra la pràctica fisicoesportiva de l'entorn familiar, variable que dins de l'Enquesta ha estat avaluada a través de la pregunta: Fa activitat fisicoesportiva alguna persona de l'entorn familiar?

TAULA 8: Pràctica de l'entorn familiar. Practicants regulars

	Home %	Dona %	Total %
Fill i/o filla	34	44	39
Cònjuge i parella	25	31	28
Germà i/o germana	16	13	15
Pare i/o mare	11	12	11
Altres membres de l'entorn familiar	22	24	23
Cap membre de l'entorn familiar	27	23	25

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

La pràctica de l'entorn familiar té una gran incidència en la realització de pràctica esportiva.

TAULA 9: Pràctica de l'entorn familiar. Practicants no regulars

	Home %	Dona %	Total %
Fill i/o filla	37	39	38
Cònjuge i parella	15	24	20
Germà i/o germana	13	14	13
Pare i/o mare	8	9	8
Altres membres de l'entorn familiar	18	18	18
Cap membre de l'entorn familiar	31	29	30

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

TAULA 10: Pràctica de l'entorn familiar. No practicants

	Home %	Dona %	Total %
Fill i/o filla	24	39	32
Cònjuge i parella	4	8	6
Germà i/o germana	7	8	7
Pare i/o mare	4	1	2
Altres membres de l'entorn familiar	14	24	20
Cap membre de l'entorn familiar	54	41	46

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

La pràctica de l'entorn familiar té una gran incidència en la realització de pràctica esportiva. Podem observar com, en el cas de les persones que en practiquen regularment, el percentatge dels membres que no practiquen esport en l'entorn familiar és del 25%, respecte al mateix percentatge en les persones no practicants, que en aquest cas augmenta fins al 46%.

1.8. Material esportiu disponible a la llar

A continuació es presenta el material esportiu disponible a la llar per part de les famílies.

TAULA 11: Material disponible a la llar. Practicants regulars

	Home %	Dona %	Total %
Bicicleta	73	65	69
Pilotes de bàsquet, futbol o altres	61	52	57
Vestuari tècnic esportiu	54	49	52
Patins o monopatí	41	45	43
Raquetes	45	40	43
Bastons de caminar	37	38	37
Esquí	24	22	23
Bicicleta el·líptica	21	22	23
Taula de tennis taula	13	12	12
Bicicleta estàtica	10	9	10
Taula de surf, surf de rem o surf de vela	5	4	5

	Home %	Dona %	Total %
Peses i material de musculació	4	3	4
Pals de golf	4	3	3
Cinta de caminar i córrer	1	2	1

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

TAULA 12: Material disponible a la llar. Practicants no regulars

	Home %	Dona %	Total %
Bicicleta	72	70	71
Pilotes de bàsquet, futbol o altres	60	57	59
Vestuari tècnic esportiu	43	40	42
Patins o monopatí	44	46	45
Raquetes	36	36	36
Bastons de caminar	26	26	26
Esquís	18	25	21
Bicicleta el·líptica	19	19	19
Taula de tennis taula	17	11	14
Bicicleta estàtica	11	10	10
Taula de surf, surf de rem o surf de vela	5	5	5
Peses i material de musculació	4	4	4
Pals de golf	4	2	3
Cinta de caminar i córrer	1	1	1

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

TAULA 13: Material disponible a la llar. No practicants

	Home %	Dona %	Total %
Bicicleta	47	47	47
Pilotes de bàsquet, futbol o altres	39	40	39
Vestuari tècnic esportiu	14	21	18
Patins o monopatí	21	35	29
Raquetes	17	27	22
Bastons de caminar	8	15	12
Esquís	6	11	9
Bicicleta el·líptica	17	16	17
Taula de tennis taula	6	10	8
Bicicleta estàtica	6	7	6
Taula de surf, surf de rem o surf de vela	1	3	2
Peses i material de musculació	1	1	1
Pals de golf	0	3	2
Cinta de caminar i córrer	2	1	2

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

Entre el
69%
i 71%
 de les persones
 practicants,
 ja siguin regulars
 o no, manifesten
 que tenen una
 bicicleta a casa

Podem observar com, en el cas de les persones que regularment fan pràctica esportiva, hi ha una presència més gran de material esportiu a la llar.

En aquest sentit, la bicicleta, disposar de pilotes de diferents modalitats esportives, així com de vestuari tècnic esportiu són els materials més freqüents que podem trobar per a la pràctica esportiva de la ciutadania.

En referència a les persones no practicants, el material més utilitzat és el mateix, tenint en compte que, en aquest perfil, el trobem a la llar en menor mesura.

Entre el 69% i el 71% de les persones practicants, ja siguin regulars o no, manifesten que tenen una bicicleta a casa. És una dada a destacar sobretot pel desenvolupament de polítiques de mobilitat als municipis.

1.9. Interès per aspectes esportius

L'activitat física i l'esport engloben molts aspectes més enllà de la pràctica en si. És per això que, a continuació, es mostra l'interès per diversos elements esportius que formen part de la vida diària de les persones.

TAULA 14: Interès per aspectes esportius. Practicants regulars

	Home %	Dona %	Total %
Veure competicions esportives per TV	77	52	64
Conversar sobre temes esportius	68	42	55
Llegir premsa i notícies esportives	55	27	41
Assistir a competicions esportives	50	31	41
Cercar per internet temes esportius	55	26	40
Escollar retransmissions esportives	51	22	36
Seguir per les xarxes socials temes esportius	43	25	34
Jugar a jocs esportius virtuals (e-sports)	20	7	13
Fer travesses i apostes esportives	13	6	9
No hi té interès	12	28	20

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

TAULA 15: Interès per aspectes esportius. Practicants no regulars

	Home %	Dona %	Total %
Veure competicions esportives per TV	73	43	59
Conversar sobre temes esportius	62	38	50
Llegir premsa i notícies esportives	48	23	36
Assistir a competicions esportives	42	26	34
Cercar per internet temes esportius	48	23	35
Escollar retransmissions esportives	45	23	35
Seguir per les xarxes socials temes esportius	37	25	31
Jugar a jocs esportius virtuals (e-sports)	41	13	25
Fer travesses i apostes esportives	10	3	7
No hi té interès	14	35	24

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

TAULA 16: Interès per aspectes esportius. No practicants

	Home %	Dona %	Total %
Veure competicions esportives per TV	62	45	53
Conversar sobre temes esportius	46	20	31
Llegir premsa i notícies esportives	32	14	22
Assistir a competicions esportives	28	18	22
Cercar per internet temes esportius	31	12	20
Escoltar retransmissions esportives	39	23	30
Seguir per les xarxes socials temes esportius	24	10	17
Jugar a jocs esportius virtuals (e-sports)	9	4	6
Fer travesses i apostes esportives	9	4	6
No hi té interès	26	48	38

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport

En aquest sentit, l'activitat física i l'esport han esdevingut un fenomen en constant creixement, la qual cosa en fa evident l'evolució i millora permanent.

Cada cop hi ha més facilitats i recursos tecnològics per al seguiment diari de diversos aspectes esportius que poden resultar d'interès personal. Les xarxes socials, l'actualitat en els programes esportius i la innovació de la premsa i les notícies esportives fan més atractiva l'adherència en el seguiment d'aquesta informació, en relació amb les competicions i les diverses temàtiques d'actualitat esportiva.

També cal tenir en compte l'aparició i l'evolució de modalitats esportives específiques, com és el cas dels e-sports, que permeten la constant transformació de la indústria esportiva i, per tant, en fomenten la professionalització.

2

COMPETICIÓ ESPORTIVA

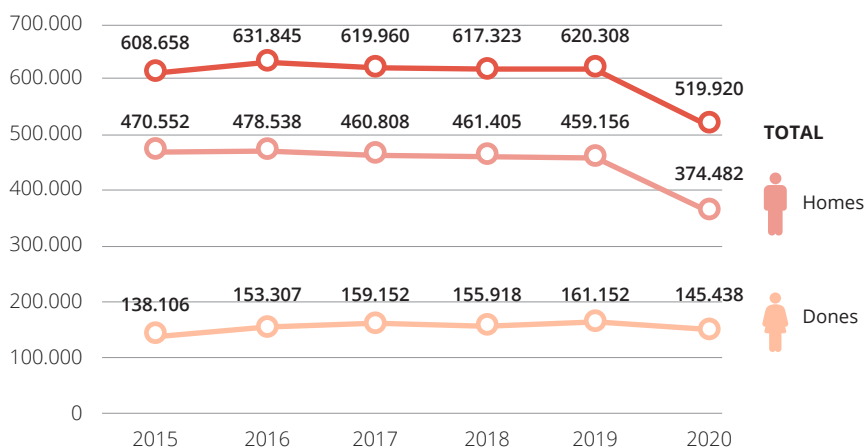
Segons el Consejo Superior de Deportes (2020), Catalunya és la segona comunitat autònoma amb més llicències esportives a escala estatal, amb un total de 519.920, precedida per Andalusia (531.900) i seguida per la Comunitat de Madrid (502.482).

Concretament, en el territori català, les federacions amb un nombre més gran de llicències són la Federació Catalana de Futbol, la Federació Catalana de Bàsquet i la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya. Observant la gran vitalitat de la competició esportiva a Catalunya, a continuació es presenten dades més específiques.

2.1. Llicències

L'any 2020 trobem 519.920 llicències federatives (374.482 homes i 145.438 dones). En relació amb l'evolució de les llicències esportives a Catalunya, des del 2017 s'aprecia una disminució total de 100.040 llicències. Si desglossem aquestes dades, observem que en concepte de llicències femenines hi ha hagut una disminució de 13.714 llicències respecte de l'any 2017, així com també ha succeït amb els homes, ja que han disminuït 86.326 llicències, en el mateix període de temps.

FIGURA 4: Evolució del nombre de llicències esportives a Catalunya

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir del Consell Català de l'Esport, 2020

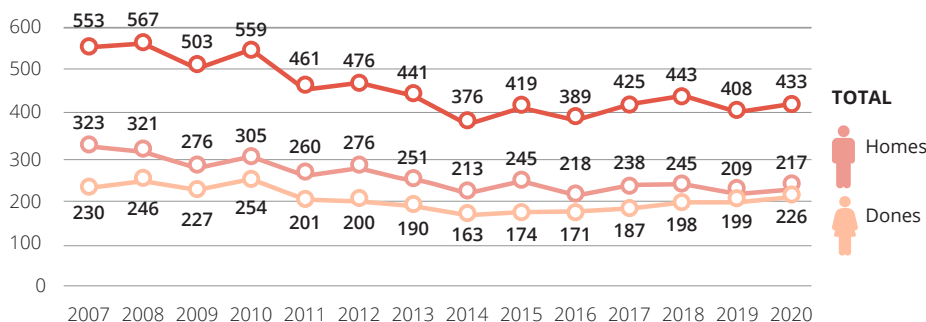
443
 persones
 considerades
 esportistes d'alt
 nivell actualment
 a Catalunya

Si s'observa amb més detall el nombre de llicències per cadascuna de les federacions esportives, els darrers 3 anys el nombre de llicències en la majoria de modalitats ha patit una disminució, sobretot en les federacions de les modalitats com ara basquetbol, atletisme, futbol, gimnàstica i esports per a discapacitats intel·lectuals. En canvi hi ha federacions que augmenten el nombre de llicències, com serien les de muntanya i escalada, ciclisme, activitats subaquàtiques, surf, pàdel i voleibol (annex 1).

2.2. Evolució d'esportistes d'alt nivell a Catalunya

Actualment, a Catalunya hi ha 443 persones considerades esportistes d'alt nivell. La seva dedicació a l'esport és professional —o gairebé professional— i representen Catalunya en les competicions del màxim nivell. Durant l'evolució al llarg dels anys, es pot observar com la representació de les dones en l'alt nivell és cada vegada més elevada. Així doncs, cal destacar que per primer cop, l'any 2020, el nombre de dones en l'alt nivell (226) ha superat el nombre d'homes (217).

FIGURA 5: Evolució d'esportistes d'alt nivell a Catalunya

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir del Consell Català de l'Esport, 2020

2.3. Esportistes pla ADO/ADOP

En relació amb el moviment olímpic, a continuació es presenten les persones que van ser beneficiàries l'any 2020 de la beca ADO ("Asociación Deportes Olímpicos"), especialment adreçada a esportistes en període de preparació olímpica, així com també aquelles que van gaudir de la beca ADOP ("Apoyo al Deporte Objetivo Paralímpico"), beca adreçada a esportistes que es preparen per als Jocs Paralímpics.

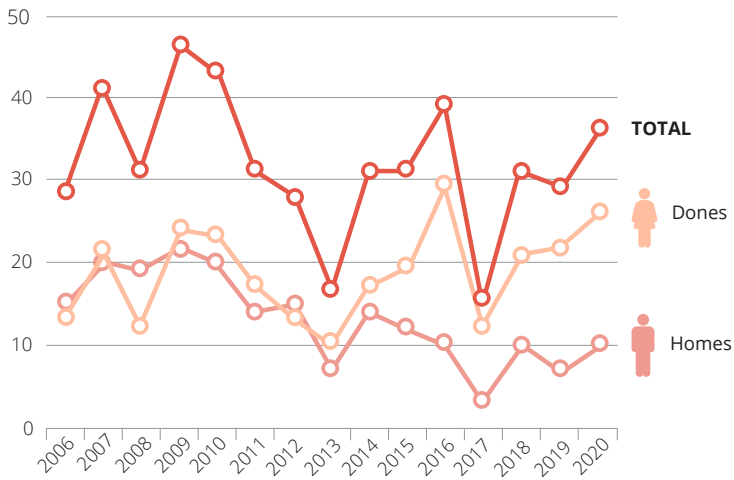
TAULA 17: Persones beneficiàries de les beques ADO i ADOP

	ADO	ADOP
Persones beneficiàries	Homes	15
	Dones	8
Total	36	23

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de l'Asociación Deportes Olímpicos 2020

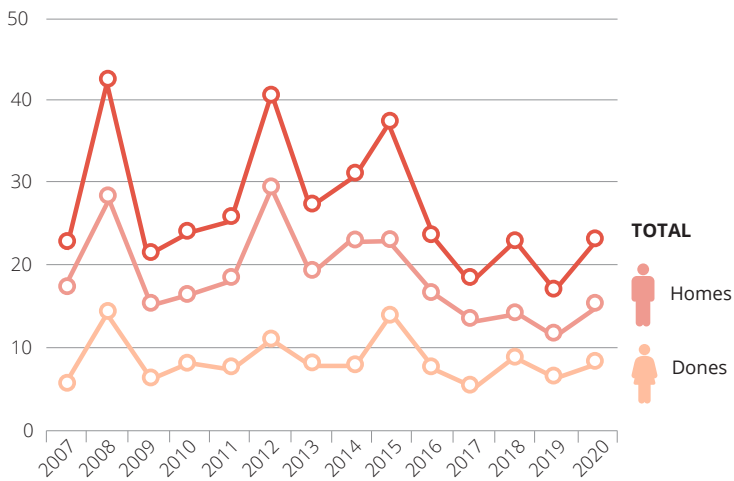
Les beques ADO tenen tendència a augmentar des del 2017, tal com mostra la figura 6, mentre que les beques ADOP tenen una tendència estable (figura 7).

FIGURA 6: Tendència esportistes catalans al pla ADO

Font: Observatori Català de l'Esport 2021; a partir de l'Asociación Deportes Olímpicos, 2020

FIGURA 7: Tendència esportistes catalans al pla ADOP

Font: Observatori Català de l'Esport 2021; a partir de l'Asociación Deportes Olímpicos, 2020

La representació de les dones esportistes en l'alt nivell és cada vegada més elevada.

2.4. Participació dels clubs catalans en esdeveniments estatals

En relació amb les competicions estatals, cal destacar la gran vitalitat de l'activitat competitiva en tots els seus nivells.

Aquest fet és possible gràcies a la professionalitat dels esportistes catalans, així com també dels clubs que permeten optimitzar el seu rendiment dia a dia.

Així doncs, a continuació es mostra la participació dels clubs catalans en les lligues estatals:

Taula 18: Evolució en la participació de clubs catalans en lligues estatals

	2017-2018			2018-2019			2019-2020		
	Total clubs catalans	Total clubs	%*	Total clubs catalans	Total clubs	%*	Total clubs catalans	Total clubs	%*
Equips masculins	55	184	29,8	53	181	29,2	52	180	23,3
Equips femenins	48	159	30,2	46	157	29,3	46	154	29,8
Total equips catalans	103	343	30,0	99	338	29,2	98	334	29,3

*Percentatge respecte al total de participants

Font: Observatori Català de l'Esport, 2020; a partir de Surroca, J.

La tendència en la participació dels clubs catalans en les lligues estatals es caracteritza per la seva estabilitat, on tant els clubs femenins com masculins mostren la seva gran solvència i la notable representació sobre la base del total de clubs participants a escala estatal.

Els clubs catalans en lligues estatals femenines representen un 29,8% del total dels clubs, mentre que els masculins representen un 23,3% del total de clubs en competicions estatals.

3

ACTIVITATS ESPORTIVES DEL PLA CATALÀ D'ESPORT A L'ESCOLA

3.1 Esport en edat escolar

Desenvolupar i conèixer els hàbits esportius de la població escolar és un element clau per fomentar i promocionar la pràctica esportiva en infants i joves.

Així doncs, en relació amb les activitats esportives dutes a terme fora de l'horari lectiu per infants i joves incloses en els programes de l'esport escolar per a tothom a Catalunya del Consell Català de l'Esport, destaquem les dades següents:

159.157

alumnes
participants
en activitats
esportives
durant el curs
2019-2020

TAULA 19: Evolució del Pla Català de l'Esport a l'Escola

		2017-2018	2018-2019	2019-2020
Alumnes participants	Nens	133.172	128.699	83.766
	Nenes	118.027	117.212	75.391
	Total	251.199	245.911	159.157
Centres participants	Institut d'Educació Secundària (IES)	293	292	297
	Centre d'Ensenyament d'Infantil i Primària (CEIP)	544	544	532
	Zona Educativa Rural (ZER)	47	43	44
	Centres concertats	99	95	95
	Total	983	974	968

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir del Consell Català de l'Esport, 2020

La participació de l'alumnat en el Pla Català de l'Esport a l'Escola s'ha mantingut pràcticament en les mateixes xifres durant els cursos 2017-2018 i 2018-2019, tot i que ha representat una reducció considerable en l'alumnat a partir del curs 2019-2020, a causa en gran mesura de la situació sanitària derivada de la COVID-19. Tot i així, el nombre de centres participants es mantenen estables i destaca la notable participació dels centres d'ensenyament d'infantil i primària.

Seguint amb el marc anterior, es presenten també les dades de participació en els Jocs Esportius Escolars durant la temporada 2018-2019 i 2019-2020.

Taula 20: Evolució dels Jocs Esportius Escolars de Catalunya (JEEC)

		2018-2019	2019-2020
Alumnes participants	Nens	108.748	95.654
	Nenes	81.047	75.156
	Total	189.795	170.810

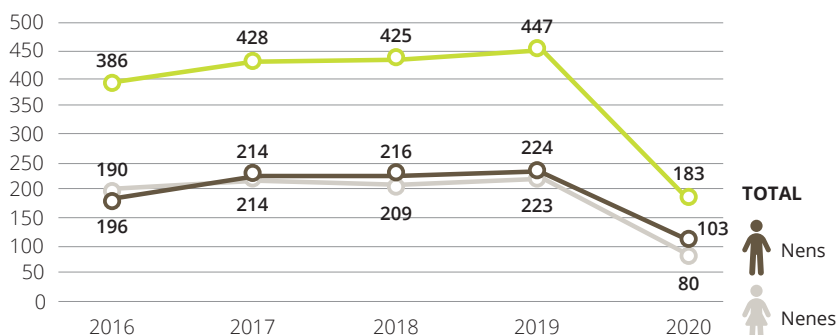
Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir del Consell Català de l'Esport, 2020

3.2 Campionats d'Espanya en edat escolar

Analitzar la projecció que pot arribar a tenir l'esport escolar a través de les competicions estatals també és un element clau a destacar.

En aquest sentit, es presenten les dades referents a la participació als campionats d'Espanya en edat escolar:

FIGURA 8: Participació als campionats d'Espanya en edat escolar

Font: Observatori Català de l'Esport, 2020; a partir del Consejo Superior de Deportes, 2021

S'observa una tendència estable durant els anys 2016-2019, tot i que és important la davallada existent en la participació als campionats d'Espanya escolars durant l'any 2020. Aquesta reducció en la participació en edat escolar ve determinada per la situació sanitària derivada de la COVID-19, en què les competicions esportives van veure alterada la seva dinàmica i fins i tot algunes modalitats es van anul·lar.

En el marc dels campionats d'Espanya en edat escolar l'any 2020, a continuació se'n presenten els resultats, tenint en compte la participació de les diferents comunitats autònomes i la seva actuació en el medaller.

TAULA 21: Campionats d'Espanya en edat escolar

	OR	PLATA	BRONZE	TOTAL
COMUNITAT AUTÒNOMA				
Andalusia	25	13	12	50
Madrid	13	19	12	44
Catalunya	17	10	7	34
Múrcia	6	11	9	26
Galícia	3	5	14	22
Comunitat Valenciana	2	5	12	19
Illes Balears	4	6	8	18
Navarra	3	4	1	8
Astúries	2	3	2	7
País Basc	2	0	1	3
Canàries	2	0	1	3
Castella – La Manxa	1	1	1	3
Castella i Lleó	0	0	2	2
Aragó	0	0	2	2
Cantàbria	0	0	0	0
Extremadura	0	0	0	0
La Rioja	0	0	0	0
Ceuta	0	0	0	0
Melilla	0	0	0	0
Total	80	78	84	243

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir del Consejo Superior de Deportes, 2020

Andalusia esdevé la comunitat autònoma amb una representació més gran al medaller dels Campionats d'Espanya en edat escolar, seguida de Madrid i Catalunya. En aquest sentit, durant l'any 2020, Catalunya ha aconseguit un total de 34 medalles en els Campionats d'Espanya Escolars. Concretament, un total de 17 medalles d'or, 10 de plata i 7 de bronze.

Durant l'any 2020, Catalunya ha aconseguit un total de 34 medalles en els Campionats d'Espanya Escolars.

4_

ORGANITZACIONS ESPORTIVES

Les persones fan esport en el marc de tota mena d'organitzacions: públiques, privades associatives, privades comercials, empreses... Cal saber el funcionament d'aquestes organitzacions, les característiques principals, les persones que hi estan vinculades, per tal de comprendre el fenomen esportiu a Catalunya.

En les pàgines següents es tracten les principals dades disponibles.

Moviment associatiu: els clubs, les federacions i els consells esportius

Quan es va inaugurar l'Observatori, no es disposava d'informació acurada sobre la situació dels clubs esportius a Catalunya malgrat que, juntament amb les federacions, són la base del moviment esportiu a Catalunya: emprenen iniciatives, promouen el gust per l'esport, creen lligams de solidaritat entre les persones que hi estan afiliades, organitzen competicions, etc. Juntament amb associacions d'altres àmbits, constitueixen el tercer sector que sorgeix de les iniciatives de la societat civil i és un dels pilars de les societats democràtiques juntament amb l'Estat i el mercat.

L'any 2008 la Secretaria General de l'Esport va promoure un estudi per conèixer la situació dels clubs esportius a Catalunya (Secretaria General de l'Esport, Consell Català de l'Esport, 2010b). L'any 2015, l'Observatori Català de l'Esport va fer una actualització de l'estudi per poder fer comparacions entre els dos períodes i començar a veure tendències (Observatori Català de l'Esport, 2016).

Tot i que encara no s'ha pogut fer una nova actualització de l'estudi de clubs, a continuació, es presenten algunes noves dades, com és el cas del nombre d'organitzacions associatives esportives segons tipologia.

21.233

clubs i/o
associacions
esportives a
Catalunya

TAULA 22. Nombre d'organitzacions associatives esportives

	TOTAL
	n
Agrupacions esportives	23
Agrupacions esportives territorials	8
Altres entitats de caràcter lucratiu	118
AMPA (Associació de mares i pares)	588
Associacions civils i culturals	1.203
Associacions esportives escolars	784
Associacions no esportives	7
Clubs i associacions esportives	21.233
Clubs universitaris	51
Consells esportius	46
Cooperatives	7
Ensenyament privat	1
Federacions	84
Fundacions	111
Grups esportius	2
Institucions religioses	26
Seccions esportives escolars	830
Societats anònimes esportives	17
Unió esportiva de clubs	17

Font: Observatori Català de l'Esport, 2022; a partir de la Secretaria General de l'Esport i l'Activitat Física, 2021

Catalunya, segons dades de la Secretaria General de l'Esport i l'Activitat Física, compta amb 21.233 clubs i/o associacions esportives i un total de 25.156 organitzacions associatives esportives.

En referència a les federacions, hi ha 84 federacions esportives a Catalunya. En els darrers anys només s'ha reconegut una nova federació, la Federació Catalana de Surf, inscrita al registre el 2021 (Consell Català de l'Esport, 2022).

Pel que fa a les persones que componen les juntes directives de les federacions, aproximadament dos terços són homes i un terç, dones. Hi ha hagut un lleuger augment en la presència de dones a les juntes directives des del 2016, tal com veiem a la taula següent.

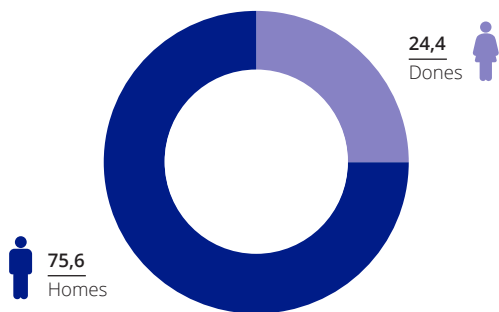
TAULA 23. Composició de les juntes directives de les federacions catalanes

	2000	2004	2008	2012	2016	2018	2020	2022
Homes	734	873	775	725	755	691	679	698
Dones	71	92	142	180	135	168	177	221
Total	805	965	917	905	890	859	856	919

Font: Observatori Català de l'Esport, 2022; a partir del Consell Català de l'Esport, 2021

Des del 2020, l'Observatori també recull les dades sobre la composició de les juntes directives dels 43 consells esportius a Catalunya. Segons les dades del Consell Català de l'Esport, un 24,4% de les persones que componen les juntes directives d'aquests consells són dones, mentre que un 75,6% són homes.

FIGURA 9: Composició de les juntes directives dels consells esportius

Font: Observatori Català de l'Esport, 2022; a partir del Consell Català de l'Esport, 2021

Per tant, trobem proporcions molt similars entre les dades de composició de les juntes directives de les federacions i dels consells esportius, on les dones només representen un terç de les persones que en formen part.

5

SUPPORT AL DESENVOLUPAMENT ESPORTIU

5.1. Formació

A Catalunya hi ha una variada oferta de formacions esportives, el conjunt de les quals garanteix la qualificació exigida per desenvolupar apropiadament totes les professions de l'esport.

En destaquem les següents:

5.1.1. Formació professional esportiva

Els cicles formatius formen part del sistema educatiu, de manera que, al finalitzar el curs, s'obté una titulació oficial de tècnic o tècnica d'esport en l'especialitat cursada i per tant, amb validesa acadèmica i professional.

Aquesta tipologia d'ensenyaments tenen com a objectiu principal la preparació per a l'activitat professional en el món esportiu en relació amb una modalitat o especialitat esportiva.

A continuació es presenta el total d'alumnes que ha cursat formacions relacionades amb l'activitat física i l'esport dins del territori català, tenint en compte tant els graus mitjans com superiors.

TAULA 24. Nombre d'alumnes de formacions relacionades amb l'activitat física i l'esport segons sexe. Curs 2020-2021

	Homes	Dones	Total
Tècnic/a d'esports	3.012	832	3.844
Tècnic/a de conducció d'activitats físicoesportives en el medi natural	2.076	467	2.543
Tècnic/a d'ensenyament i animació socioesportiva	3.090	742	3.832
Tècnic superior en condicionament físic	1.157	296	1.453
Total	9.335	2.337	11.672

Font: Observatori Català de l'Esport, 2022; a partir del Departament d'Educació, 2021

Així doncs, les dades del curs 2020-2021 mostren com un total d'11.672 persones (9.335 homes i 2.337 dones) han cursat els estudis de grau mitjà i superior dins l'àmbit de l'activitat física i l'esport. Cal destacar que només un 20,02% de l'alumnat d'aquestes formacions són dones.

5.1.2. Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport

Catalunya compta amb 12 centres que imparteixen el grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport. Cal destacar que, actualment, dins de l'oferta d'aquest grau, hi ha la possibilitat de fer la doble titulació del Grau de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport (CAFE) conjuntament amb el grau de Fisioteràpia (Fisio), i també amb el Grau d'Educació Primària (EP).

TAULA 25: Nombre d'alumnes del grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport segons sexe. Curs 2020-2021

	Homes	Dones	Total
Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (UB)	567	175	742
Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (UdL)	373	103	476
Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (UdL) - Doble titulació (EP/CAFE)	109	166	275
Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació i de l'Esport (URL) - Blanquerna	495	102	597
Facultat d'Educació (UVic)	384	83	467
Facultat d'Educació (UVic) - Doble titulació (EP/CAFE)	19	7	26
Escola Universitària de la Salut i l'Esport (EUSES-UdG)	316	81	397
Escola Universitària de la Salut i l'Esport (EUSES-UdG) - Doble titulació (Fisio/CAFE)	23	11	34
Escola Universitària del Maresme (UPF)	213	39	252
Escola Universitària del Maresme (UPF) - Doble titulació (Fisio/CAFE)	157	83	240
Escola Universitària de Salut i l'Esport (EUSES-URV)	117	20	137
Escola Universitària de Salut i l'Esport (EUSES - URV) - Doble titulació (Fisio/CAFE)	6	2	8
Total	2.779	872	3.651

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de les universitats corresponents, 2021

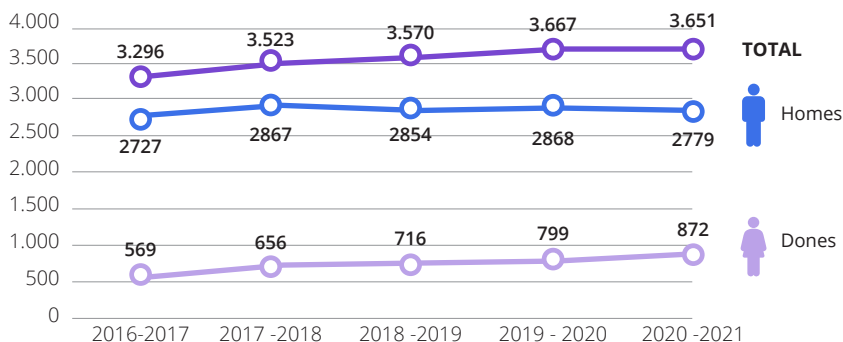
De la totalitat de l'alumnat que durant el curs 2019-2020 ha fet aquest grau, podem observar com el 76,1% (2.779) són homes i només un 23,8% (872) són dones.

A continuació es presenta la tendència que hi ha hagut des del curs 2016-2017 en l'alumnat que escull fer el grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport.

Un 23,8% de l'alumnat que cursa el grau en Ciències de l'Activitat Física són dones, mentre que un 76,1% són homes.

FIGURA 10: Alumnes de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir del Consell Català de l'Esport, 2020

Si fem una anàlisi de la tendència, observem com el nombre d'alumnes de CAFE no ha variat significativament en els darrers quatre cursos. S'observa com el nombre d'homes es manté força estable, mentre que el nombre de dones va creixent molt lentament. La construcció cultural del gènere segueix incidint en l'elecció dels estudis universitaris, així com també en el tipus de pràctica esportiva i en el desenvolupament de l'educació física escolar (Serra et al., 2018).

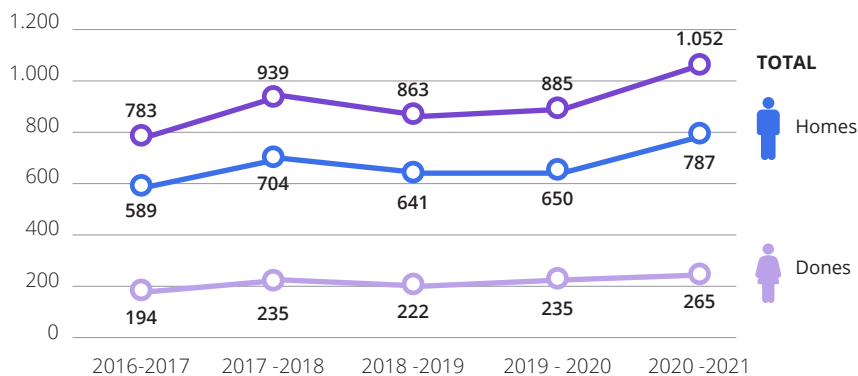
5.1.3. Màsters en l'àmbit de l'Activitat Física i l'Esport

En referència als màsters en l'àmbit de l'Activitat Física i l'Esport, cal destacar la clara especialització dels estudis que hi ha actualment, tenint en compte les noves tendències i els àmbits més rellevants dins del sector esportiu. D'aquesta manera, podem observar una gran oferta d'estudis, dedicats a temàtiques diferenciades:

Àmbit econòmic i financer	Gestió esportiva
Direcció de clubs i entitats esportives	Màrqueting i patrocini esportiu
Dret esportiu	Rendiment esportiu
Educació	Salut i benestar

Aquestes titulacions poden ser oficials o pròpies del centre que les imparteix, i representen una oferta molt variada i segmentada en les diferents temàtiques cada cop més específiques dins del sector esportiu.

FIGURA 11: Alumnes en màsters universitaris

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de les universitats corresponents, 2021

S'observa com cada curs va augmentant el nombre de persones que estudien màsters en l'àmbit de l'activitat físicoesportiva, tot i que, com en la resta de formacions del sector, hi ha una bretxa important entre els homes i les dones que estan matriculats en aquests estudis.

5.1.4. Programes de doctorat

El programes de doctorat proporcionen la formació necessària als futurs investigadors i investigadores per a la docència i la recerca universitària.

Dins de l'àmbit de l'activitat física i l'esport, els programes de doctorat es poden cursar a les universitats següents. A continuació es mostren, per sexe, l'alumnat participant en aquests programes, així com les persones que els dirigeixen.

TAULA 26: Nombre d'alumnes en els programes de doctorat, segons sexe. Curs 2019-2020

Universitat / Programa	Alumnat matriculat			Direcció		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
INEFC Lleida – Activitat Física i Esport	33	8	41	24	7	31
INEFC Barcelona – Activitat Física, Educació Física i Esport	40	12	52	41	10	51
Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació i de l'Esport (URL) - Blanquerna	45	45	90	3	3	6
UAB – Psicologia de la Salut i Psicologia de l'Esport	36	16	52	—	—	—
Total	154	81	235	68	20	88

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de de les universitats corresponents, 2019

5.1.5. Recerca

Seguidament, es presenta el perfil dels grups o centres de recerca en l'àmbit de l'esport reconeguts o no pel Pla de recerca i innovació (PRI), aprovat pel Ple del Consell Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica (CIRIT) i pel Govern de la Generalitat de Catalunya.

TAULA 27: Grups de recerca reconeguts

Reconeguts per la Generalitat de Catalunya (AGAUR)

Organisme	Nom del grup
CAR – Sant Cugat	Grup d'Investigació en el Rendiment i la Salut de l'Alt Nivell Esportiu (GIRSANE) - CAR Sant Cugat
Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació i de l'Esport (URL) - Blanquerna	Grup de Recerca Comunicació i Salut (COMSAL)
Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació i de l'Esport (URL) - Blanquerna	Grup de Recerca i Innovació sobre Esport i Societat (GRIES)
Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació i de l'Esport (URL) - Blanquerna	Grup de Recerca en Salut, Activitat Física i Esport (SAFE)
INEFC Barcelona (UB)	Grup d'Investigació Social i Educativa de l'Activitat Física i l'Esport (GISEAFE)

INEFC Barcelona (UB)	Grup de Recerca en Ciències de l'Esport (GRCE)
INEFC Barcelona (UB)	Grup de Recerca en Activitat Física i Salut (GRAFIS)
INEFC Barcelona (UB)	Grup de Recerca en Sistemes Complexos i Esport
INEFC Lleida (UdL)	Grup de Recerca de Moviment Humà
INEFC Lleida (UdL)	Grup d'Investigació en Acció Motriu (GIAM)
INEFC Lleida (UdL)	Grup de Recerca en Desenvolupament i Innovació de la Condiició Física i l'Exercici (DICFE)
Institut de Recerca de l'Esport (UAB)	Grup d'Estudis de Psicologia de l'Activitat Física i l'Esport (GEPE)
Institut de Recerca de l'Esport (UAB)	Grup de Recerca en Estil de Vida, Esport i Salut
Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) l'Educació	Grup de Recerca en Innovació Didàctica i Valors en Física i l'Esport (IVE)
Universitat de Barcelona (UB)	Grup de Recerca en Empresa/Business Management (GROE)
Universitat de Barcelona (UB)	Grup de Recerca i Innovació en Dissenys. Tecnologia i Aplicació Multimèdia i Digital als Dissenys Observacionals (GRID)
Universitat de Barcelona - Facultat de Biologia (UB)	Grup de Recerca de Fisiologia Adaptativa: Exercici i Hipòxia
Universitat de Girona (UdG)	Grup de Recerca en Cultura i Educació
Universitat de Vic (UVic)	Sport Performance Analysis Research Group (SPARG)
Universitat de Vic (UVic)	Grup de Recerca en Esports i Activitat Física (GREAF)
Universitat de Vic (UVic)	Grup de Recerca en Educació Física (GREF)

Font: Observatori Català de l'Esport, 2022

TAULA 28: Grups de recerca no reconeguts

Organisme	Nom del grup
Institut de Recerca de l'Esport (UAB)	Centre d'Estudis Olímpics
Liceu Psicològic	Liceu Psicològic
Tecnocampus (UPF)	Grup de Recerca Activitat Física, Rendiment i Salut – (AFIRS)
Universitat de Barcelona (UB)	Grup de Recerca de l'Educació Física i l'Esport
Universitat de Lleida (UdL)	Grup d'Investigació en Didàctica de les Activitats Físiques per a l'Educació, la Cultura i el Benestar (DECUBIAF)
Universitat Pompeu Fabra (UPF)	Centre d'Estudis UPF Sports_Lab

Font: Observatori Català de l'Esport, 2022.

5.1.6. Mobilitat acadèmica interuniversitària

La mobilitat interuniversitària millora la qualitat de l'educació superior i aporta beneficis acadèmics i professionals que contribueixen al desenvolupament integral de la persona. Així doncs, algun dels seus beneficis són:

- Aprendre noves metodologies de treball i adquirir noves habilitats.
- Reforçar l'ús d'altres llengües.
- Dotar d'expedient i currículum l'alumnat un cop es trobi dins el mercat de treball.
- Guanyar en maduresa, tolerància, confiança i iniciativa.
- Descobrir i compartir altres maneres de viure en altres cultures.

A continuació, es presenta l'alumnat que decideix optar a les beques de mobilitat dins del Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport en el territori català.

TAULA 29: Nombre d'alumnes en programes de mobilitat interuniversitària segons sexe

Alumnat CAFE que arriba. Curs 2020-2021	Homes	Dones	Total
Mobilitat d'estudiants a Europa. Programa ERASMUS	13	5	18
Mobilitat d'estudiants a Espanya. Programa SICUE	5	1	6
Mobilitat d'estudiants en programes externs a la Unió Europea	4	2	6
Total	22	8	30

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de les universitats corresponents i del Departament d'Educació, 2021

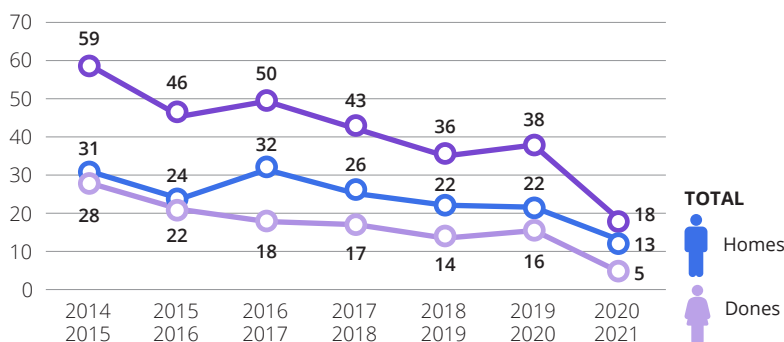
TAULA 30: Nombre d'alumnes en programes de mobilitat interuniversitària segons sexe

Alumnat CAFE que surt. Curs 2020-2021	Homes	Dones	Total
Mobilitat d'estudiants a Europa. Programa ERASMUS	15	9	24
Mobilitat d'estudiants a Espanya. Programa SICUE	13	8	21
Mobilitat d'estudiants en programes externs a la Unió Europea ⁵	7	4	11
Total	35	21	56

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de les universitats corresponents i del Departament d'Educació, 2021

La situació generada per la COVID-19 ha provocat que la participació en els programes de mobilitat interuniversitària de l'alumnat de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport hagi disminuït molt a causa de les restriccions establertes, sobretot en l'àmbit europeu. A continuació podem observar la tendència en els programes de mobilitat des del curs 2014-2015 en el programa ERASMUS:

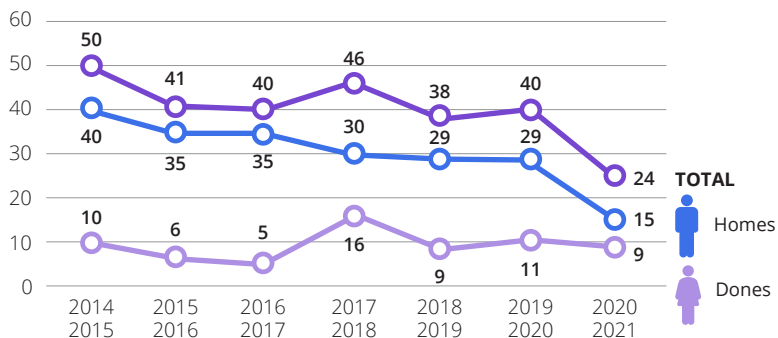
FIGURA 12: Programa ERASMUS. Alumnes que arriben

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de les universitats corresponents i del Departament d'Educació, 2021.

⁵ Indicador nou en el web de l'Observatori Català de l'Esport, incorporat durant el curs 2020-2021.

FIGURA 13: Programa ERASMUS. Alumnes que surten

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de les universitats corresponents i del Departament d'Educació, 2021.

5.2. Professions de l'esport

A continuació es presenten dades sobre professions de l'esport que es poden obtenir de manera periòdica. En propers informes es mostraran dades sobre la resta de professions vinculades al sector esportiu, a partir de la nova edició de l'estudi sobre el mercat de treball en l'esport.

TAULA 31: Professions de l'esport segons sexe

Curs 2019-2020	Homes	Dones	Total
Metge/essa especialista en medicina de l'Educació Física i l'Esport	262	190	452
Psicòleg/òloga de l'esport	48	37	85
Professorat d'Esports en Règim Especial	518	595	577
Inspector/a d'Educació Física	10	7	17
Àrbitre/a o jutge/essa d'esport federat	7.175	3.238	10.413
Entrenador/a d'esport federat	14.892	3.834	18.726

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir de les federacions esportives i de les associacions corresponents, 2020

Cal destacar la gran representació que hi ha d'àrbitres i jutges/esses, així com també d'entrenadors i entrenadores d'esport federat a Catalunya. Aquesta última és la professió on s'aprecia una diferència més gran entre el nombre d'homes i el de dones.

De les 18.726 persones que exerceixen d'entrenadors/ores a Catalunya, un 20,47% són dones.

6 — CATALUNYA ESPORTIVA AL MÓN

6.1. Olimpisme

L'any 2021 ha estat protagonitzat per la representació olímpica. Si bé és cert que inicialment l'any per a la celebració dels Jocs Olímpics era el 2020, la situació generada per la COVID-19 ha obligat a posposar aquest esdeveniment esportiu.

A causa d'aquesta situació excepcional, la celebració de l'esdeveniment esportiu amb més rellevància internacional ha estat marcada per la nul·la presència de públic. La seu ha estat Tòquio, i la competició ha tingut lloc des del dia 23 de juliol fins al 8 d'agost de 2021, amb una representació d'un total de 204 països. Els Jocs Paralímpics, amb seu també a la capital japonesa i amb la representació d'un total de 162 països, han tingut lloc durant les dates compreses entre el 24 d'agost i el 5 de setembre de 2021.

A continuació es presenten els i les esportistes catalans participants als Jocs Olímpics i Paralímpics, així com també el medaller actualitzat durant la darrera edició de l'esdeveniment esportiu més important a escala mundial.

6.1.1. Esportistes catalans participants als Jocs Olímpics d'estiu

Un total de 95 esportistes catalans, dels quals 48 són dones i 47 són homes, han participat als Jocs Olímpics de Tòquio. Respecte a la resta d'esportistes del territori espanyol, aquesta dada situa en un 29,6% la presència dels i les esportistes catalans a l'edició olímpica d'enguany.

Un 29,6% dels i les esportistes de la delegació espanyola als Jocs Olímpics de Tòquio eren catalans. D'aquests un 50,5% són dones.

36,4%

de les medalles als Jocs Paralímpics de Tòquio han estat obtingudes per esportistes catalanes

Seguint amb el marc anterior, els i les esportistes catalans han fet un gran paper durant la competició, ja que han aconseguit un total de 18 medalles de plata i 7 medalles de bronze. Els i les esportistes catalans han aconseguit 25 medalles als Jocs Olímpics de Tòquio, de les quals un 44% per part de dones i un 56% per homes. Si comparem amb les dades del conjunt d'Espanya, on s'han obtingut un total de 69 medalles, un 26% per dones i un 74% per homes, s'aprecia una diferència significativa a favor de les esportistes catalanes.

6.1.2. Esportistes catalans participants als Jocs Paralímpics d'estiu

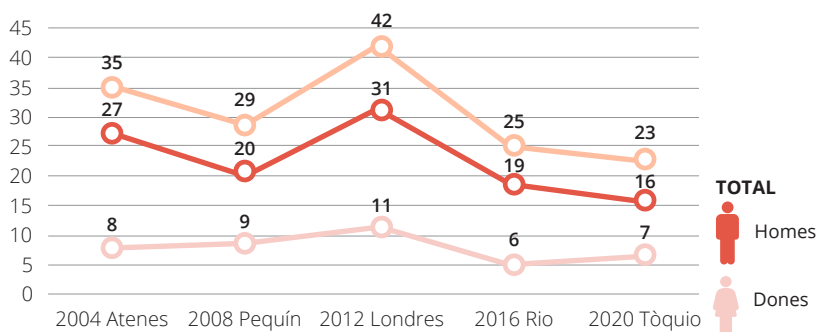
Els Jocs Paralímpics de Tòquio han tingut lloc entre el 24 i el 5 de setembre, just després dels Jocs Olímpics.

Un total de 23 esportistes catalans i catalanes han participat en aquest esdeveniment esportiu, concretament 7 dones i 16 homes, que han guanyat un total d'11 de les 36 medalles que ha aconseguit la delegació espanyola. D'aquestes 11 medalles, 4 han estat obtingudes per dones i 7 per homes. En aquest sentit, la disciplina més destacada en l'obtenció d'aquestes medalles ha estat la natació, on tots els i les esportistes participants han aconseguit penjar-se'n una.

Els i les esportistes catalans han guanyat 11 medalles de les 36 que ha aconseguit la delegació espanyola als Jocs Paralímpics de Tòquio. El 36,4% han estat obtingudes per dones.

A continuació es presenta, en nombres absoluts, l'evolució d'esportistes catalans participants als Jocs Paralímpics d'estiu d'Atenes (2004), Pequín (2008), Londres (2012), Rio de Janeiro (2016) i aquesta última edició celebrada a la capital japonesa durant el 2021.

FIGURA 14: Esportistes catalans participants als Jocs Paralímpics d'estiu

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021; a partir del Comitè Paralímpic Espanyol, 2021

En la gràfica anterior s'observa una tendència lleugerament decreixent de participació d'esportistes catalans als Jocs Paralímpics d'estiu. Pel que fa a l'evolució de les dones catalanes participants es manté força estable en comparació amb els homes, que tendeixen a disminuir.

7

CONCLUSIÓ

Des de 2006, l'Observatori Català de l'Esport ha establert un seguit d'indicadors que han permès veure l'evolució del sistema esportiu a Catalunya.

En els inicis, i mitjançant el consens de persones expertes, es van establir uns indicadors bàsics que van permetre recopilar informació diversa per tal d'il·lustrar la situació del fenomen esportiu a Catalunya. A partir d'aquell moment, i gràcies a la col·laboració de diverses institucions i a l'elaboració conjunta d'estudis de recerca en aquesta matèria, aquests indicadors s'han anat ampliant i revisant, per tal de proporcionar una visió global sobre el sistema esportiu a Catalunya.

A continuació es resumeixen les principals tendències que han caracteritzat el fenomen esportiu a Catalunya el darrer any 2021.

Un 68% de la població catalana major de 16 anys creu que fa esport (49%) o activitat física (19%) (pràctica subjectiva). En canvi, el 90% escull una o més activitats físicoesportives com a practicades durant els últims 12 mesos (pràctica objectiva).

Les activitats esportives més practicades són de caire recreatiu, i es duen a terme sobretot en els espais públics urbans o platges; el 70,2% de les persones practiquen en aquests indrets. Segueixen, per ordre d'importància, les activitats en entorns naturals (57%), les activitats en gimnàs o sales (38,2%) i les activitats en piscines (28,1%).

Anar a caminar és l'activitat amb més practicants en general. Les activitats amb més dones practicants, en comparació amb les practicades per homes, són les activitats dirigides de grup (25,2% i 11,6%, respectivament) i caminar (66,4% i 48,9%, respectivament). El 64,7% ha practicat en instal·lacions esportives i un 84,3% en espais fora de les instal·lacions.

Els resultats indiquen que els camps són un espai de pràctica on només l'1,8% de les dones hi practica esport, respecte del 16,7% dels homes. Aquest fenomen també es repeteix en els poliesportius i pavellons, on hi practiquen un 7,4% de dones davant del 19,6 d'homes.

Millorar la forma física, l'entreteniment i la diversió i per recomanació mèdica esdevenen els tres motius principals per practicar esport per a qui en practica regularment. Catalunya és la segona comunitat autònoma espanyola amb més llicències esportives, amb 519.920. Només la supera Andalusia, amb 531.900, i Madrid la segueix amb 502.482.

70,2%

de les persones practiquen activitats esportives en espais públics urbans o platges

En relació amb l'evolució de les llicències esportives a Catalunya, des del 2017 ha sofert una disminució del 16% a raó de la COVID-19.

Les federacions amb un nombre de llicències més elevat són la Federació Catalana de Futbol, la Federació Catalana de Bàsquet i la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya.

Pel que fa a l'alt nivell, cal destacar que per primer cop l'any 2020 el nombre de dones en l'alt nivell (226) ha superat el nombre d'homes (217).

El món de la competició esportiva és molt actiu i configura un entramat molt diversificat. Hi ha competicions organitzades a diversos nivells i àmbits: escolars, universitàries, en l'entorn federatiu, a escala comarcal o internacional, entre d'altres. Concretament, els clubs catalans en lligues estatals femenines han representat un 29,8% del total dels clubs, mentre que els masculins han estat un 23,3% del total de clubs en competicions estatals.

Finalment, la participació d'esportistes de Catalunya als Jocs Olímpics d'estiu ha representat un 29,6% del total de la delegació espanyola. D'aquests, un 50,5% han estat dones.

Els i les esportistes catalans han aconseguit 25 medalles als Jocs Olímpics de Tòquio, de les quals un 44% han estat aconseguides per dones i un 56% per homes. Si comparem amb les dades del conjunt d'Espanya, on s'han obtingut un total de 69 medalles, un 26% per dones i un 74% per homes, s'aprecia una diferència significativa a favor de les esportistes catalanes.

Pel que fa als Jocs Paralímpics de Tòquio, els i les esportistes catalans han guanyat 11 medalles de les 36 que ha aconseguit la delegació espanyola. El 36,4% han estat obtingudes per dones.

Catalunya compta amb 21.233 clubs i/o associacions esportives i un total de 25.156 organitzacions associatives esportives.

En referència a les federacions, hi ha 84 federacions esportives a Catalunya. En els darrers anys només s'ha reconegut una nova federació, la Federació Catalana de Surf, inscrita al registre el 2021.

Només un terç de les persones que componen les juntes directives tant de les federacions com dels consells esportius són dones.

Un conjunt d'accions han donat suport al desenvolupament esportiu que s'ha produït durant aquest darrer any 2021. En l'àmbit formatiu, el curs 2020-2021 un total d'11.672 persones (9.335 homes i 2.337 dones) han cursat els estudis de grau mitjà i superior dins l'àmbit de l'activitat física i l'esport. Només un 20,02% de l'alumnat d'aquestes formacions són dones.

A Catalunya, 3.651 persones estan cursant el grau en Ciències de l'Activitat Física. D'aquestes persones, només un 23,88% són dones.

En relació amb la recerca, l'any 2021 trobem 21 grups de recerca reconeguts per l'AGAUR i 6 de no reconeguts.

En l'àmbit de les professions, cal destacar la gran representació que hi ha d'àrbitres i jutges/esses, així com també d'entrenadors i entrenadores d'esport federat a Cata-

lunya. Aquesta última és la professió on s'aprecia una diferència més gran entre el nombre d'homes i de dones. De les 18.726 persones que exerceixen d'entrenadors/ores a Catalunya, només un 20,47% són dones.

Com a conclusió final, durant l'any 2021 l'Observatori Català de l'Esport ha fet un seguiment detallat del fenomen esportiu a Catalunya, i ha descrit els canvis experimentats a tots els nivells.

Tal com posen de manifest les dades recollides, les tendències existents són positives malgrat els entrebancs greus generats per la pandèmia de la COVID-19.

8

BIBLIOGRAFIA

Betevé (2021). "Els esportistes catalans aconsegueixen 11 medalles als Jocs Paralímpics." Recuperat el 20 de setembre de 2021 de <https://beteve.cat/esports/onze-medalles-catalanes-jocs-paralimpics/>

Betevé (2021). "Els esportistes catalans dels Jocs Paralímpics de Tòquio 2020." Recuperat el 20 de setembre de 2021 de <https://beteve.cat/esports/esportistes-catalans-jocs-paralimpics-toquio-2020>

Comissió Europea (2018). *Special Eurobarometer 472 Sport and physical activity: report*. <https://doi.org/10.2766/483047>

Consell Català de l'Esport (2020). *Anàlisi inicial de resultats de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 (AFEC-19)*. https://esport.gencat.cat/web/.content/home/arees_dactuacio/documentacio_i_recerca/enquestes-i-estudis/AFEC_2019_informe_resultats.pdf

Consell Català de l'Esport (2010). *Hàbits esportius a Catalunya 2009-2010*. https://inefc.gencat.cat/web/.content/07_observatori/publicacions/estudis/estudisPublicats_10.pdf

Martínez del Castillo, J. i Puig, N. (2002). "Espacio y tiempo en el deporte". A Garcia, M., Puig, N. i Lagardera, F. (comp.). *Sociología del deporte* (3a ed.). Alianza editorial.

Observatori Català de l'Esport (2010). *L'esport a Catalunya. Informe de l'Observatori Català de l'Esport*. Disponible a: https://inefc.gencat.cat/web/.content/07_observatori/publicacions/informs/informEsport_5.pdf

Secretaria General de l'Esport. Consell Català de l'Esport (2019). *Cens d'Equipaments Esportius de Catalunya*. https://esport.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/equipaments-esportius/cens-dequipaments-esportius-de-catalunya-ceec/

Serra, P., Soler, S., Vilanova, A. i Hinojosa, I. (2019). "Masculinització en els estudis de ciències de l'activitat física i l'esport." *Apunts Educació Física i Esports*, 135, 9-25. [https://doi.org/10.5672/apunts.2014-0983.es.\(2019/1\).135.01](https://doi.org/10.5672/apunts.2014-0983.es.(2019/1).135.01)

ANNEXOS

Llicències federacions esportives catalanes
dels anys 2018, 2019 i 2020.

Federacions catalanes	2020	%	2019	%	2018	%
Activitats subaquàtiques	4.850	0,7	4.777	0,7	4.994	0,78
Aeronàutica	2.022	0,3	2.835	0,4	1.371	0,21
Atletisme	13.161	2	14.602	2,2	13.681	2,13
Automobilisme	2.310	0,3	3.103	0,4	3302	0,51
Bàdminton	805	0,1	783	0,1	651	0,1
Ball esportiu	867	0,1	952	0,1	926	0,14
Basquetbol	76.270	12	73.563	11,2	72.068	11,2
Besibol i softbol	1.422	0,2	1.557	0,2	1.249	0,19
Billar	656	0,1	715	0,1	1.137	0,18
Bitlles	54	0	72	0,01	76	0,01
Boxa	400	0,06	1.165	0,1	1.197	0,19
Caça	35.136	5,5	35.283	5,4	38.175	5,93
Ciclisme	9.504	1,5	9.709	1,4	9.567	1,49
Colombicultura	835	0,1	801	0,1	863	0,13
Colombófila	140	0,02	90	0,01	70	0,01
Escacs	7.047	1,1	7.100	1,1	6.931	1,08
Esgrima	709	0,1	836	0,1	792	0,12
Espeleologia	1.365	0,2	1.858	0,2	1.668	0,26
Esport discapacitat física	276	0,04	293	0,04	315	0,05
Esport discapacitat intel·lectual	3.284	0,5	1	0	2	0
Esport per a cecs	280	0,05	376	0,05	330	0,05
Esport per a sords	57	0	333	0,05	293	0,05
Esport paràlisi i dany cerebral	330	0,05	109	0,01	122	0,02
Esports de gel	530	0,08	503	0,07	448	0,07
Esports d'hivern	1.168	0,1	1.187	0,1	1.172	0,18
Esquaix	329	0,05	402	0,06	413	0,06
Esquí nàutic	434	0,06	404	0,06	608	0,09
Futbol	179.783	28,3	177.423	27,2	172.066	26,74
Futbol americà	2.003	0,3	2.868	0,4	2.805	0,44
Gimnàstica	7.253	1,1	8.496	1,3	8.984	1,4
Golf	27.717	4,2	27.926	4,2	28.696	4,46
Halterofília	180	0	137	0,02	193	0,03
Handbol	14.774	2,3	16.399	2,5	16.208	2,52
Hípica	8.997	1,4	8.339	1,2	7.863	1,22
Hockey	5.798	0,9	5.715	0,8	5.670	0,88
Judo	10.646	1,6	11.858	1,8	11.533	1,79
Karate	10.440	1,6	10.597	1,6	10.211	1,59
Kickboxing i Muaythai	462	0,07	811	0,1	1.140	0,18
Llebrers	4	0	5	0	5	0
Lluites olímpiques	857	0,13	970	0,1	886	0,14
Motociclisme	3.627	0,57	5.019	0,7	5.048	0,78
Motonàutica	52	0	61	0	70	0,01
Muntanya i escalada	42.479	6,7	41.794	6,4	41.303	6,42
Natació	15.130	2,3	14.941	2,2	15.556	2,42
Orientació	238	0,03	226	0,03	207	0,03
Pàdel	19.284	3	21.508	3,3	18.805	2,92

Federacions catalanes	2020	%	2019	%	2018	%
Patinatge	26.595	4	26.637	4,08	26.354	4,1
Pentatló modern	255	0,04	320	0,04	364	0,06
Pesca i casting	3.213	0,5	4.412	0,6	4.268	0,66
Petanca	2.319	0,3	7.305	1,1	10.385	1,61
Pilota	1.461	0,2	3.022	0,4	3.022	0,47
Piragüisme	364	0,05	390	0,05	429	0,07
Polo	66	0,01	101	0,01	93	0,01
Rem	2.308	0,36	2.422	0,3	2.118	0,33
Rugbi	6.375	1	6.654	1,02	6.415	1
Salvament i socorrisme	215	0,03	231	0,03	214	0,03
Surf	5.984	0,9	5.576	0,8	4.560	0,71
Taekwondo	7.918	1,2	12.720	1,9	12.100	1,88
Tennis	21.381	3,3	21.453	3,2	23.858	3,71
Tennis taula	3.196	0,5	3.059	0,4	2.816	0,44
Tir al vol	13	0	13	0,001	16	0
Tir amb arc	3.076	0,4	3.020	0,4	3.060	0,48
Tir olímpic	10.594	1,6	11.381	1,7	11.381	1,77
Triatló	4.629	0,7	3.617	0,4	3.609	0,56
Vela	2.854	0,4	3.160	0,4	3.376	0,52
Voleibol	16.641	2,6	17.728	2,7	15.352	2,39
TOTAL	633.422	100	651.723	100	643.460	100

L'Observatori Català de l'Esport proporciona dades sobre l'esport a Catalunya a partir de sis grans dimensions: la pràctica esportiva, organitzacions i espais, l'economia de l'esport, la formació, recerca i professions, la projecció exterior de l'esport català i el marc legal i política esportiva.

inefc Institut Nacional
d'Educació Física
de Catalunya

 **Generalitat
de Catalunya**